

REFERAT |KRS| Oppvekststyret (2015-2019) d. 20-03-2018

Mødedato Tirsdag d. 20. marts 2018 kl. 16:30

Mødested Formannskapssalen

Indholdsfortegnelse

Program for møtet.....	3
Godkjenning av oppvekststyrets protokoll av 27.02.18.....	6
Godkjenning av oppvekststyrets protokoll 06.03.18.....	8
Oversendelsesforsalg vedr. oppvekststyrets samhandling med KUU-representanter.....	10
Rapport om skolestruktur i Vågsbygdområdet - utsendelse på høring.....	16
Oppfølgingssak - Barn og unge i lavinntektsfamilier.....	21
Innføring av inntektsgradering i SFO fra 01.08.2018.....	34
Oppvekststyret som legatstyre - regnskap 2017.....	40

Punkt 24/18: Program for møtet

Kristiansand, 29.10.2024

MØTEINNKALLING TIL OPPVEKSTSTYRET

Dato: 20.03.2018

Kl. 16.30

Sted: Formannskapssalen

Innkalling gjelder bare medlemmer. Varamedlemmer møter etter særskilt innkalling.

Forfall medels snarest til utvalgsekretær Eva Sand, 456 13 805.

PROGRAM FOR MØTET:

- 16.30 – 17.30 **Presentasjon av Trend-rapporten**
V/Karin Bertelsen og Grete Pedersen
- 17.30 – 18.30 **Utredning av fremtidig skolestruktur i Midtre Vågsbygd**
V/ Norconsult
- 18.30 – 18.35 **Pause**
- 18.40 **Behandling av sakskart**

SAKSKART		
		<u>Oppvekststyresak:</u>
25/18	201800020-27	Godkjenning av oppvekststyrets protokoll av 27.02.18
26/18	201800020-28	Godkjenning av oppvekststyrets protokoll 06.03.18
27/18	201800707-1	Oversendelsesforslag vedr. oppvekststyrets samhandling med KUU-representanter
		Formannskapssak:
28/18	201800783-6	Rapport om skolestruktur i Vågsbygdområdet - utsendelse på høring
29/18	201713690-5	Oppfølgingssak - Barn og unge i lavinntektsfamilier

		<u>Bystyresak:</u>
30/18	201707417-4	Innføring av inntektsgradering i SFO fra 01.08.2018
		<u>Oppvekststyre som legatstyre</u>
		<u>Protokoll og regnskap 2017</u>

Mette Roth
Leder
(sign.)

Punkt 25/18: Godkjenning av oppvekststyrets protokoll av 27.02.18

Bilag

Protokoll Oppvekststyret 27.02 17136020_3_1.pdf

Dato 13. mars 2018
Saksnr.: 201800020-27
Saksbehandler Lars Erik Brekne Johnsen

Saksgang
Oppvekststyret

Møtedato
20.03.2018

Godkjenning av oppvekststyrets protokoll av 27.02.18

Sammendrag

Forslag til vedtak

[Oppvekststyret godkjenner protokoll av 27.02.18](#)

Skriv inn underskriver.
Skriv inn tittel på underskriver.

Lars Erik Brekne Johnsen
Konsulent

Vedlegg:
Skriv inn vedlegg.

Bakgrunn for saken

Punkt 26/18: Godkjenning av oppvekststyrets protokoll 06.03.18

Bilag

Protokoll Oppvekststyret 06.03.pdf

Dato 13. mars 2018
Saksnr.: 201800020-28
Saksbehandler Lars Erik Brekne Johnsen

Saksgang
Oppvekststyret

Møtedato
20.03.2018

Godkjenning av oppvekststyrets protokoll 06.03.18

Sammendrag

Forslag til vedtak

[Oppvekststyret godkjenner protokoll av 06.03.18](#)

Skriv inn underskriver.
Skriv inn tittel på underskriver.

Lars Erik Brekne Johnsen
Konsulent

Vedlegg:
Skriv inn vedlegg.

Bakgrunn for saken

Punkt 27/18: Oversendelsesforsalg vedr. oppvekststyrets samhandling med KUU-representanter

Bilag

Rapport KUU17.pdf

Evaluering av Kristiansand Ungdomsutvalg- anbefaling om videreføring (2).pdf

201701583-1 KUU - Opprettelse av KUU - saksfremstilling 11.04.07 17111621_1_1.pdf

Dato 8. mars 2018
Saksnr.: 201800707-1
Saksbehandler Lars Erik Brekne Johnsen

Saksgang
Oppvekststyret

Møtedato
20.03.2018

Oversendelsesforslag vedr. oppvekststyrets samhandling med KUU-representanter

Sammendrag

I et oversendelsesforslag fremmet i oppvekststyrets møte 12.12.17 ble det bedt om at administrasjonen beskriver et opplegg som kan bidra til at representanter fra Kristiansand Ungdomsutvalg (KUU) får en tydeligere stemme i oppvekststyret. Det har vært krevende å få ungdomsrepresentantene til å delta i møtene. Selv sier de at de ikke er trygge på sin egen rolle i oppvekststyrets møter og ikke får nok hjelp til å forstå sakene de skal mene noe om. KUUs medlemmer ønsker mer oppfølging fra administrasjonen og oppvekststyrets medlemmer. Ungdommene ønsker bistand for å sile ut saker som angår dem.

Saken beskriver to tiltak for å styrke samhandlingen med KUU-representantene. KUUs sekretærressurser kan økes. Dette har økonomiske konsekvenser og må vurderes i forbindelse med rullering av handlingsprogrammet 2019-2022. Alternativt kan oppvekststyret styrke dagens ordning med å oppnevne to kontaktpersoner blant politikerne med ansvar for å informere KUUs representanter om aktuelle saker.

Uavhengig av tiltak foreligger det forslag om å gjeninnføre møtegodtgjøring for KUUs representanter i oppvekststyret. Honoraret foreslås til 500 kroner. Om det blir vedtatt sendes saken videre til valg- og honorarkomiteen for endelig vedtak.

Forslag til vedtak

1. Følgende velges som oppvekststyrets politiske kontaktperson for Kristiansand Ungdomsutvalg for valgperioden 2015-2019.
Medlem:..... Varamedlem:.....
2. Møtehonorar for representanter til Kristiansand Ungdomsutvalg settes til kroner 500,-
3. Økt sekretærbistand til Kristiansand Ungdomsutvalg vurderes ved rullering av HP 2019-2022

Svein Ove Ueland
Oppvekstdirektør

Lars Erik Brekne Johnsen
Konsulent

Vedlegg:

Årsrapport KUU 2017

Opprettelse av KUU saksfremstilling

Evaluering av KUU 2007-2010

Bakgrunn for saken:

Barn- og unges rett til medvirkning er forankret barnekonvensjonen (1989): «Barnet har rett til å si sin mening i alt som angår det». Barneombudet presiserer dette: «Din mening skal ha vekt etter hvor gammel du er og hvor moden du er.» I opplæringsloven § 9A-8 står det at representanter skal ivareta «sine interesser overfor skolen og styremaktene i skolemiljø saker.» Videre står det at «representantene skal få den informasjon dei treng.»

Opprettelse av eget innflytelsesorgan for barn og unge er anbefalt både gjennom nasjonale politiske føringer og forskere. Kristiansand Ungdomsutvalg (KUU) vurderes som hensiktsmessig av de ulike partene. Formannskapet vedtok 11.04.2007 å opprette KUU, først som en prøveordning. Evalueringen av 2010 vurderte KUU som et vellykket innflytelsesorgan og ble omgjort til en permanent ordning.

I mandatet står det at KUU kan ta selvstendig initiativ overfor politikere og skal fungere som høringsinstans i politiske saker. Vurderer man KUUs årsrapporter tyder mye på at KUU i praksis brukes som et rådgivende organ. Kommunen jobber med prosjekter innenfor folkehelse og byutvikling. KUU involveres i flere av disse prosessene. Kombinert med å fungere som medvirkningsorgan arrangerer KUU elevrådskonferansen og drar på årlig studietur til Oslo med besøk til Stortinget.

KUUs innsats for ungdommers psykisk og fysiske helse har høstet frukter. Helseminister Bent Høie inviterte i 2018 ungdommene til å legge frem sine tanker og ideer.

KUU består av seks ungdomsrepresentanter mellom 12-16 år og velges via sine elevråd fra Kristiansands ungdomsskoler. De utvalgte representerer hele denne aldersgruppen. Medlemmene av Kristiansand Ungdomsutvalg er i stor grad aktive ungdommer på flere arenaer: tillitsvalgt for klassen, i elevrådet på skolen, ofte i skolens styre og så i Ungdomsutvalget. Ungdommene må balansere medgått møtetid opp mot fravær fra skolen, spesielt for elever i videregående. Den enkelte må vurdere frekvens og verdi på møteaktiviteten nøye i hverdagene. Ungdommene er tydelige på at skole kommer i fremste rekke.

Oppfølging av KUUs representanter

To representanter fra KUU har anledning til å møte i oppvekststyret og kulturstyret med talerett. KUU velger selv hvem som skal stille i utvalgene. KUUs tilstedeværelse har variert. Representantene møter oftere opp i oppvekststyret enn kulturstyret. I denne valgperioden har KUU-representanter kun deltatt på en håndfull utvalgsmøter.

I et oversendelsesforslag fremmet i oppvekststyrets møte 12.12.17 ble det bedt om at administrasjonen beskriver et opplegg som kan bidra til at representanter fra Kristiansand Ungdomsutvalg (KUU) får en tydeligere stemme i oppvekststyret.

KUU ønsker mer oppfølging fra administrasjonen og oppvekststyrets medlemmer. Ungdommene ønsker bistand for å sile ut saker som angår dem. Ungdommene forteller at terskelen for å ta ordet er høy. Er ungdommene orientert på forhånd og vet hva man skal gjøre? Når tar man ordet? Hvordan er relasjonen i settingen/på møtet? Det hersker usikkerhet om hvem man representerer - seg selv, skolen eller alle ungdommer i Kristiansand?

Evalueringen av KUU (2010) skisserer hvordan samhandlingen kan forbedres. God forberedelse før oppvekststyremøtene bidrar til å senke skuldrene og bli trygg i rollen. Tidligere møtte ungdommene utvalgssekretæren og KUUs sekretær før hvert oppvekststyremøte. Slike møter gir anledning til å diskutere saker med andre medlemmer av KUU. Høy møtefrekvens krever tid og koordinering. Administrasjonen opplevde forberedelsene som ressurskrevende og det var vanskelig å finne en passende tid for ungdommene og KUUs sekretær.

Evalueringen beskriver situasjonen for åtte år siden. KUU har i dag månedlige møter i rådhuskvartalet. Utsending av saker og hovedutvalgsmøtene samsvarer sjeldent med KUUs onsdagsmøte. Det er grunn til å tro at behovene om grundig forberedelse før oppvekststyremøtene er de samme i 2018. Oppvekststyret har med dette oversendelsesforslaget en mulighet til vurdere hvilke tiltak som kan forbedre samhandlingen.

Tiltak for bedre samhandling

Forskerne er skeptisk til en ungdomsmedvirkning organisert av voksne. Det hviler et ansvar på administrasjonen og politikere om å tilpasse seg etter KUUs ønsker om medvirkningen skal styrkes. Oppfølgingen av KUU kan løses ved en mer fleksibel oppfølging eller tilføre administrasjonen flere ressurser. I forslaget om fleksibel oppfølging ligger at faste medlemmer av oppvekststyret får et spesielt ansvar for å følge opp KUU – en fadderordning. Å gi administrasjonen flere ressurser dreier seg om å utvide stillingsbrøken til KUUs sekretær. Sekretariatsfunksjonen og veilederfunksjonen for KUU er lagt til oppvekstdirektøren v/ pedagogisk senter. Det er beregnet en 20 % stilling knyttet til oppgaven som sekretær for KUU. I praksis er det avsatt en hel dag i uka til arbeidet.

Sekretæren til KUU og Barn- og unges representant utgjør sammen en viktig funksjon for at ungdom skal bli hørt og medvirke i kommunens politiske prosesser. Barn – og unges representant jobber primært mot plan – og bygningsetaten og sitter som fast representant i by- og miljøutvalget.

KUUs sekretær kaller ungdomsrepresentantene inn til månedlige møter, koordinerer aktiviteter og organiserer den årlige turen til Stortinget. Ved hvert nytt skoleår organiserer sekretæren oppstart av ungdomsutvalgets virksomhet ved å etterlyse at det holdes valg og stilles representant fra hver skole. Sekretæren har ansvar for å sette opp møtetider, kalle inn til møter og skrive protokoller/referater. Når KUU har saker til høring går sekretæren gjennom sakene med leder på forhånd. Sekretæren veileder utvalget om kommunens saksgang, politisk arbeid, presentasjoner, å skrive innlegg med mer. Saksbehandling av søknader og koordinering tar mye av sekretariatets tid.

Sekretæren uttaler at aktivitetsnivå i 2018 er høyere enn i 2010. Han mener stillingsbrøken er for liten i forhold ambisjonsnivå og prosjekter. For tilfredstillende oppfølging før oppvekststyrets møter kan det vurderes å øke sekretærens stillingsprosent med henholdsvis 10%, 20% eller 30 %. En 50% stilling vil for eksempel kreve en tilleggsbevilling på kr. 245.000 og summen må legges inn i neste års handlingsprogram.

Det andre forslaget er å forsterke oppfølgingen gjennom å velge kontaktpersoner blant oppvekststyrets faste medlemmer. Oppvekstdirektøren stab, KUUs sekretær, barn- og unges representant og utvalgssekretæren har innsikt i det organisatoriske i kommunen og vet hvem KUU kan kontakte og hvordan få tak i informasjon. Politikere er trent til å finne essensen i en sak og hvordan utfordre administrasjonen med nye perspektiver. Denne kompetansen kan videreføres til KUU og på den måten assistere til en raskere forståelse av sakskompleksiteten og relevansen for deres målgruppe. Hensynet til politisk nøytralitet må ivaretas ved gjennomgang av saker. Det ligger et særskilt ansvar hos politisk kontaktperson å ivareta ungdommenes behov og ikke egen partipolitikk.

Oppvekststyret kan velge en eller to personer, fortrinnsvis en politisk kontaktperson med en vara. Hvis denne ordningen foretrekkes bør kontaktpersonene avtale med representantene om hvordan de ønsker å forberede seg før oppvekststyremøtene og samarbeide slik partene finner fordelaktig.

Forslaget forutsetter at KUU har samme administrative støtte fra oppvekststyrets sekretær og KUUs sekretær. Støtteapparatet rundt KUU bør ha en god dialog med oppvekstdirektørens stab og utvalgets leder før, under og etter møtet. Ordningen om styrke KUUs rolle i oppvekststyret bør evalueres ved utgangen av denne valgperioden.

Når Nye Kristiansand kommer på plass kan utvalget velge to nye kontaktpersoner.

Møtegodtgjøring:

Ungdommer har ikke mottatt møtegodtgjøring i inneværende valgperiode. Da ordningen ble avsluttet i forrige periode var det satt til 200 kroner per møte. Reglementet for møtegodtgjøring (24.01.17) presiserer at grupper med tale- og forslagsrett kan motta godtgjøring etter vedtak i valg- og honorarkomiteen. Godtgjøringen vil i så tilfelle belaste oppvekstsektoren og foreslås satt til kr. 500 per møte.

Tiltaket om møtegodtgjøring bør ikke være drivkraften for politisk engasjement. Deltakelse på oppvekststyrets møter er en praktisk tilnærming til å følge opp KUUs formål: Hvordan demokratiet fungerer og hvordan ungdommene kan medvirke i prosessene. Å følge prosessene en periode kan stimulere til samfunnsengasjement senere i livet, til stor verdi for lokalsamfunnet. Innsats og engasjement bør belønnes for å sikre kontinuitet. Godtgjøring og en attest for god innsats regnes som et instrumentelt tiltak for å oppnå dette.

Punkt 28/18: Rapport om skolestruktur i Vågsbygdområdet - utsendelse på høring

Bilag

Vedtak FORMAN, 11042018, Sak 39/18, Rapport om skolestruktur i Vågsbygdområdet - utsendelse på høring

Revidert utredning skolestruktur Midtre Vågsbygd, med Alt 0b, jfr Oppvekstsyrevedtak.pdf

RAPPORT Utredning skolestruktur Midtre Vaagsbygd.pdf

VEDLEGG 2 Mulighetsstudie_Skolestrukturutredning (004).pdf

VEDLEGG 3 Momenter fra brukervedvirkning (002).pdf

Revidert LCC-beregning- med Alt.0B.pdf

VEDLEGG 4 LCC-beregning (002).pdf

Dato 12. mars 2018
Saksnr.: 201800783-6
Saksbehandler Svein T. Kvernes

Saksgang
Oppvekststyret
Formannskapet

Møtedato
20.03.2018
11.04.2018

Rapport, «Utredning av fremtidig skolestruktur i Midtre Vågsbygd» - høring

Sammendrag

På bakgrunn av politiske vedtak i forbindelse med de tre foregående års handlingsprogram er det foretatt utredning av fremtidig skolestruktur i Vågsbygdområdet. Etter gjennomført anbudskonkurranse ble Norconsult tildelt oppdraget og har gjennomført utredningen.

Hensikten med denne saken er å vedta at rapporten med tilhørende vedlegg kan legges ut på høring, ikke å ta stilling til saken for øvrig. Oppvekstdirektøren og Rådmannen vurderer at rapporten gir et godt faglig grunnlag for de vurderinger og vedtak kommunen skal gjøre av den fremtidige strukturen når høringsrunden er ferdig. På det grunnlaget anbefales rapporten å sendes på høring.

I saker som gjelder skolestruktur og eventuell nedleggelse av skoler, skal berørte parter med tilknytning til skolene og nærmiljø gis anledning til å uttale seg. Høringsinstansene fremgår av saken. Høringsfristen foreslås å være tre uker.

Forslag til vedtak

1. Formannskapet vedtar at rapport «utredning av fremtidig skolestruktur i Midtre Vågsbygd» legges ut på høring.
2. Høringsinstansene fremgår av saken, høringsfristen er tre uker.

Ragnar Evensen
Rådmann

Svein Ove Ueland
Oppvekstdirektør

Vedlegg:

1. Rapport – «Utredning fremtidig skolestruktur i Midtre Vågsbygd
2. Mulighetsstudie
3. Momenter fra brukermedvirkning
4. LCC-analyse

Bakgrunn for saken

Politiske vedtak

Bystyret har fattet flere vedtak om gjennomgang av skolestrukturen i Vågsbygdområdet:

HP 2015-2018/HP 2016-2019/2017-2020, Plan og utredningsprogram

HP 2016-2019, verbalvedtak:

Bystyret erkjenner at skolestrukturen i Kristiansand er et kostnadsdrivende element, og er derfor støttende til tiltak for å rasjonalisere denne. Elevtallsøkninger bør i den grad det vurderes hensiktsmessig tas ved utvidelse av eksisterende skoler.

Før det vurderes å oppruste skoler i midtre Vågsbygd, gjennomføres en vurdering av skolestrukturen.

I tillegg er det i investeringsbudsjettet fattet vedtak om en avsetning på tilsammen 200 mill. kr i 2020 og 2021 til å realisere tiltak på bakgrunn av vedtak om fremtidig struktur.

Utvelgelse av konsulent

På bakgrunn av Bystyrets vedtak ble det vurdert at en ekstern gjennomgang var hensiktsmessig som et grunnlag for beslutning om den fremtidige strukturen.

Høsten 2016 ble det derfor invitert til oppdragskonkurranse om utredningsarbeidet. I konkurransegrunnlaget ble det invitert til en bredt sammensatt tilbyderkonstellasjon som skulle ha skolefaglig, arkitektfaglig, bygningsfaglig og økonomisk kompetanse. Totalt 7 tilbydere leverte tilbud. Imidlertid viste oppdragsbeskrivelsene fra tilbyderne at det kunne være uklarheter i konkurransegrunnlaget, noe som lett kunne medføre berettigede klager på avgjørelse om tildeling. Det ble derfor besluttet å avlyse konkurransen.

Nytt konkurransegrunnlag ble utarbeidet med en smalere og mer spisset bestilling. Tilstandsrapporter ble blant annet håndtert gjennom eksisterende rammeavtaler, utenfor konkurransen. Dette medførte at tilbyderne måtte innrette seg mer mot det «skole- og strukturfaglige» enn det bygningsfaglige. Alle 7 som hadde levert tilbud i konkurransen som ble avlyst ble invitert. 3 tilbydere valgte å gi nytt tilbud.

På bakgrunn av oppdragsbeskrivelsen, kompetansen og erfaringer fra tilsvarende utredninger, ble Norconsult valt til å gjennomføre utredningen. Norconsult er blant firmaene med størst erfaring fra tilsvarende oppdrag i Norge, i tillegg har de ansvar for drift av Utdanningsdirektoratets rådgivningstjeneste om fysisk læringsmiljø.

Mandat og formål for utredningen

Bakgrunnen for utredningen er at to skoler i Vågsbygdområdet, Åsane og Fiskå, har betydelige opprustningsbehov. Før et eventuelt vedtak om rehabilitering og investering på disse skolene, skal alternative skolestrukturmuligheter i Midtre Vågsbygd utredes. Skolene som omfattes av utredningen er Vågsbygd avd. Augland (4.-7. trinn), Vågsbygd avd. Åsane (1.-3.trinn) (disse skolene er administrativt sammenslått), Karuss (1-10), Fiskå (8-10) og Slettheia (1-7). Øvre Slettheia skole tas ikke inn i vurderingen. Det etablerte oppvekstsenteret forblir som nå og med dagens struktur ifm overgang til Slettheia skole på 5. trinn.

Utredningen skal vurdere flere strukturmuligheter opp mot hverandre og gi en anbefaling om fremtidig skolestruktur i Midtre Vågsbygd. Utredningen skal gi korrekt og tilstrekkelig informasjon om konsekvenser og vurderinger av ulike strukturmuligheter, slik at politisk myndighet har et godt beslutningsgrunnlag for å fatte vedtak om framtidig organisering av - og investering i - de kommunale grunnskoletjenestene i Midtre Vågsbygd.

Alternativene/mulighetene som ble beskrevet i mandatet var følgende:

Alt 1: Dagens struktur – rehabiliter/bygge nytt – tilstandsgrad 1

Alt 2: Nedlegge Åsane (1-4), utvide eksisterende barnetrinn (Vågsbygd)

Alt 3: Nedlegge Fiskå (8-10), elevene går til Karuss som omgjøres til ungdomsskole, barnetrinnet må håndteres – Slettheia/Vågsbygd

Alt 4: Sum alternativ 2 og 3

Alt 5 Bygge ut Fiskå for hele ungdomstrinnet, omgjøre Karuss til ren barneskole, nedlegge Åsane,

Alt 6 Andre alternativ eller løsninger

De ulike alternativene skal utredes med hensyn til blant annet:

- Kostnadsforskjeller (årskostnader/ drift/investering) – levetidsperspektiv (LCC)
- Mulighetsstudie - reguleringsforhold, utvidelsesmuligheter på/av tomta
- Kommunens kriterier for lokalisering
- Faglige forskjeller, hensyn til elever, foresatte og ansatte, hensyn til andre tjenester/nærmiljø – særlig senterstruktur i Vågsbygd
- Anbefaling

Gjennomføring av utredningsoppdraget

Norconsult igangsatte sitt arbeid etter et oppstartsmøte med Oppvekstdirektøren primo november. En ressursgruppe med personer fra Oppvekstsektoren, Økonomisektoren, By- og samfunnsenheten og Kristiansand Eiendom har bistått utredningen med å levere diverse faktaunderlag (tilstandsanalyser, budsjett-/regnskapstall, elevtallsprognoser osv).

Vurderingene og anbefalingene har utelukkende Norconsult stått for.

Helt i oppstartsfasen ble det gjennomført en medvirkningsprosess med bruk av «SWOT-analyse». Et utvalg av ansatte, elever og foresatte ved Fiskå, Karuss og Vågsbygd deltok i analysen. Hensikten var at konsulentene på et tidlig tidspunkt skulle få kjennskap til styrker, svakheter, mulighet og trusler slik de sentrale personene i skolemiljøet oppfatter det med hensyn til de ulike alternativene som skulle vurderes. Momentene fra denne brukerprosessen er vedlagt utredningen.

Det er gjennomført ett underveismøte og et avslutningsmøte mellom Norconsult og ressursgruppen. I tillegg har kommunen gjennomgått foreløpig rapportutkast og gitt tilbakemelding på mangler i forhold til bestillingen og faktafeil for øvrig. Skolene som omfattes av utredningen har vært bedt om å kommentere faktagrunnlaget for egen skole.

Rådmannens vurdering

Hensikten med denne saken er å ta stilling til at rapporten med tilhørende vedlegg kan legges ut på høring, ikke å ta stilling til saken for øvrig. Oppvekstdirektøren og Rådmannen vurderer at rapporten gir et godt faglig grunnlag for de vurderinger og vedtak kommunen skal gjøre av den fremtidige strukturen når høringsrunden er ferdig. På det grunnlaget anbefales rapporten å sendes på høring.

Saksbehandling og høring

Det er ikke fastsatt eget regelverk for saker som gjelder skolestruktur og nedleggelse av skoler. Forvaltningslovens krav til saksbehandling gjelder, i tillegg har Utdanningsdirektoratet utgitt eget rundskriv som omhandler saksbehandling i slike saker:

Spørsmål om skolestruktur og eventuelle kretsgrenser for skoler vil i stor grad berøre foreldre og nærmiljø. Skolens samarbeidsutvalg, alternativt foreldrerådet, bør derfor få anledning til å uttale seg når det gjelder vedtak om skolestruktur.

Andre som bør få anledning til å uttale seg i slike saker kan være:

- *fagforeningene for de ansatte ved skolen, grendelag og andre grupper og organisasjoner som kan ha interesse i saken*

- andre brukere av skolen som vil bli påvirket av en nedleggelse
- andre brukerorganer ved skolene, for eksempel skolemiljøutvalg og elevråd
- samarbeidsutvalg eller foreldreråd ved andre skoler som berøres

Øvrig avtale- og lovverk om medbestemmelse avtalt mellom partene forutsettes fulgt opp. Hvis endring av skolestruktur medfører endringer i skyssbehov, bør også fylkeskommunen få anledning til å uttale seg i saken.

Det finnes ikke lov- og forskriftsbestemte regler for hvor lang fristen for å uttale seg skal være i saker om skolestruktur. Den enkelte som skal uttale seg må imidlertid få tilstrekkelig tid til å forberede sin uttalelse.

Utredningen har for øvrig ikke status som *plan* etter Plan- og bygningsloven. Derfor gjelder ikke disse formalkravene for høring og saksbehandling. Siden saken i første rekke gjelder foreldre og nærmiljø, er det viktig at det også gjenspeiler høringsinstansene. Vågsbygd Videregående skole ligger tett opp mot Fiskå skole, derfor bør også Fylkeskommunen inviteres til å gi høringsuttalelse.

På denne bakgrunn anbefales følgende høringsinstanser:

- Styrene ved Vågsbygd, Fiskå, Karuss og Slettheia skole
- Elevråd og FAU ved samme skoler
- Fagorganisasjonene
- Vest- Agder Fylkeskommune
- Vågsbygd vel

Høringsfristen foreslås å være tre uker etter vedtak i Formannskapet. Siden rapporten har vært offentlig en god tid i forkant, anses høringsinstansene å ha tilstrekkelig tid til å gi høringsinnspill.

Det foreslås ikke å gi bestemte føringer om hva høringsinstansene bes uttale seg om, utover vurderingene og anbefalingene i rapporten.

Realitetsbehandling og gjennomføring

Det legges opp til at saken kan realitetsbehandles slik at plan for realisering av vedtatt strukturalternativ kan innarbeides i handlingsprogram 2019-22.

Punkt 29/18: Oppfølgingssak - Barn og unge i lavinntektsfamilier

Bilag

Vedtak HELSOS, 13032018, Sak 15/18, Oppfølgingssak - Barn og unge i lavinntektsfamilier

Vedtak FORMAN, 11042018, Sak 38/18, Oppfølgingssak - Barn og unge i lavinntektsfamilier

Vedtak KULTUR, 07032018, Sak 26/18, Oppfølgingssak - Barn og unge i lavinntektsfamilier

Dato 26. februar 2018
Saksnr.: 201713690-5
Saksbehandler Kristine Vigsnes

Saksgang

Kulturstyret
Helse- og sosialstyret
Oppvekststyret
Formannskapet

Møtedato

07.03.2018
13.03.2018
20.03.2018
11.04.2018

Oppfølgingssak - Barn og unge i lavinntektsfamilier

Sammendrag

I forbindelse med behandling av orienteringssak *Barn og unge i lavinntektsfamilier i Kristiansand*, saksnummer 153/17 i formannskapet 15.11.17 følgende vedtatt:

Formannskapet ber administrasjonen komme tilbake med en sak hvor det drøftes hvordan vi bedre kan måle utviklingen av reell fattigdom og hvilke tiltak som best kan redusere antallet barn som lever i lavinntektsfamilie.

Fattigdomsproblematikken er kompleks, og det utfordrer både målemetoder og tiltakene i arbeidet med familier som lever i fattigdom. Nasjonale evalueringer og lokale erfaringer tilsier at videre utviklingsarbeid bør fokusere på helhetlige og koordinerte tjenester, økt kompetanse, og fleksibilitet i tjenestene.

Kommunens 3 sentrale satsingsområder i arbeidsrettet mot barn i lavinntektsfamilier:

- Tilknytning til arbeidsliv
- Gode oppvekstvilkår
- Sammenhengende tiltak og enhetlig innsats.

«Nye mønstre- trygg oppvekst» er et innovativt utviklingsprosjekt som prøver ut en ny modell for koordinerte tjenester til familier i lavinntekt. Prosjektet presenteres spesielt.

Ved å benytte tilgjengelig statistikk og indikatorer vil man følge utviklingen på feltet tett. Ulike fattigdomsmål har ulike styrker og svakheter, og har ulikt potensiale for å måle utvikling. I det følgende presenteres fem ulike måter å måle fattigdom på:

- Lavinntekt
- Sosioøkonomisk status
- Mangel på levekårsgoder
- Subjektive mål – opplevd fattigdom
- Forbruksbaserte fattigdomsmål

Forslag til vedtak

[Saken tas til orientering](#)

Ragnar Evensen
Rådmann

Wenche P. Dehli
HS direktør

Svein Ove Ueland
konst. oppvekstdirektør

Stein Tore Sorthe
kulturdirektør

Bakgrunn for saken

Barnefattigdom er en av de store utfordringene velferdsstaten står overfor. Til tross for flere tiltak og ordninger har andelen barn og unge i lavinntektsfamilier i Norge økt fra 3,3 % i 2001 til 10 % i 2015. Andelen er tredoblet i løpet av 14 år. I Kristiansand kommune var andelen barn som bor i husholdninger med vedvarende lavinntekt 11,6 % i 2015¹. Dette er høyere enn landsgjennomsnittet, og høyere enn gjennomsnittet for Vest-Agder. Totalt sett utgjør dette 2000 barn i kommunen.

Det er tydelige sammenhenger mellom økonomiske ressurser i familien og ungdoms helse og livskvalitet. Ungdata-undersøkelsene nasjonalt² og regionalt, «Ung i Agder 2016»³, viser en klar sammenheng mellom opplevelse av dårlig råd i familien og rusmiddelbruk, kriminalitet, mobbing og vold, samt lavere deltakelse på organiserte fritidsaktiviteter. Barn som vokser opp i husholdninger med økonomiske problemer har selv høy risiko for å få økonomiske utfordringer som voksne. Foreldrenes utdanningsnivå, inntektsnivå, helse og bruk av offentlige støtteordninger overføres ofte mellom generasjoner⁴.

I forbindelse med formannskapetets behandling av sak «Barn og unge i lavinntektsfamilier i Kristiansand» saksnummer 153/17, 15.11.17, ble følgende vedtatt «*Formannskapet ber administrasjonen komme tilbake med en sak hvor det drøftes hvordan vi bedre kan måle utviklingen av reell fattigdom og hvilke tiltak som best kan redusere antallet barn som lever i lavinntektsfamilie.*»

Saken er delt inn i fire deler:

1. Måle utvikling av fattigdom
2. Tiltak som best kan redusere antall barn som lever i lavinntektsfamilier
3. Status for prosjektsatsingen Nye mønstre – trygg oppvekst
4. Oppsummering

1. Måle utvikling av fattigdom

Fattigdom er et komplekst begrep som kan forstås på flere måter. Verken i forskning eller politikk finnes det en felles forståelse av hvordan fattigdomsfenomenet skal defineres. Ulike målemetoder kan gi ulike svar på hvor mange fattige det er i Norge, men alle metodene viser samme tendens: **ulikhetene øker.**

I Norge er den generelle levestandarden høy, og fattigdom handler ikke nødvendigvis om mangel på mat, klær og tak over hodet. Fattigdom handler også om å mangle muligheter for å delta sosialt på lik linje med resten av samfunnet. I Norge er fattigdom et relativt begrep og kan defineres slik:

”Folk er fattige hvis de ikke kan oppnå – helt eller delvis – de livsbetingelser som gjør dem i stand til å fylle vanlige roller, inngå i gjengse forbindelser og ellers oppføre seg slik det forventes av dem, i egenskap av å være medborgere i samfunnet.”
(Townsend, 1979).

Relativ fattigdom innebærer å mangle de ressursene og sosiale mulighetene som er vanlig å ha i et samfunn. For barn og unge vil fattigdom kunne ha konsekvenser for nåværende livskvalitet gjennom deltakelse i skole, på fritidsarenaer og sosialt, gjennom relasjoner til venner og gjennom mulighet til å delta på lik linje med andre barn. Å vokse opp i fattigdom kan i stor grad begrense barn og unges reelle utdanningsmuligheter, deres fysiske og psykiske helse og arbeidstilknytning som voksne. I møte med barn, unge og voksne er det denne forståelsen av fattigdom som er viktig. Men definisjonen er utfordrende med tanke på

¹ https://www.bufdir.no/Statistikk_og_analyse/Barnefattigdom/

² <http://www.hioa.no/Om-HioA/Senter-for-velferds-og-arbeidslivsforskning/NOVA/Publikasjoner/Rapporter/2016/Sosiale-forskjeller-i-unges-liv>

³ <https://www.korus-sor.no/wp-content/uploads/2016/10/Ung-i-Agder-2016-rapport.pdf>

⁴ <https://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/artikler-og-publikasjoner/sosial-arv>

å måle fattigdom i en befolkning. Opplevelse av fattigdom i befolkningen kan bare undersøkes ved å spørre om opplevelse av fattigdom. Dette gjøres blant annet i Ungdata-undersøkelsene, men ellers har vi ikke informasjon om opplevd fattigdom.

Andre ressurser enn inntekt alene påvirker livssituasjonen til barn og unge. Sosioøkonomisk status er et begrep som inneholder mer enn et inntektsmål. I motsetning til opplysninger om selvopplevd fattigdom er indikatorer for sosioøkonomisk status tilgjengelig gjennom registerdata. *Sosioøkonomisk status* inkluderer faktorer som inntekt, arbeid og utdanning. *Sosiokulturelle aspekter* inkluderer faktorer som kjønn, etnisitet, religion, kultur, migrasjonsstatus og sosial kapital. *Sosiogeografiske aspekter* inkluderer blant annet faktorer som alder og fattige nabolag. Ungdata-rapporten «Ung i Agder 2016» viser klar sammenheng mellom sosioøkonomisk status for familien og en rekke indikatorer for helse, trivsel, skoleprestasjoner og levevaner. Helsedirektoratets rapport «Sosioøkonomisk status og barn og unges psykologiske utvikling⁵» viser også klar sammenheng mellom familiens sosioøkonomiske status og utvikling av barns psykiske helse.

1.1. Fattigdomsmål

Ulike fattigdomsmål har ulike styrker og svakheter, og har ulikt potensiale for å måle utvikling. I det følgende presenteres fem ulike måter å måle fattigdom på:

- Lavinntekt
- Sosioøkonomisk status
- Mangel på levekårsgoder
- Subjektive mål – opplevd fattigdom
- Forbruksbaserte fattigdomsmål

1.1.1 Lavinntekt

Lavinntekt er en inntektsbasert beregning som benyttes for å anslå omfanget av barnefattigdom. Å vokse opp i en familie med lavinntekt er ikke nødvendigvis det samme som å vokse opp i fattigdom. Lavinntekt defineres som risiko for fattigdom.

Lavinntekt beregnes ut fra husholdningens størrelse; antall barn og voksne som skal leve av husholdningens inntekt. Den mest brukte lavinntektsberegningen i Norge er EU 60. Da er lavinntektsgrensen 60 prosent av medianinntekten (den midterste inntekten i en befolkning). Denne definisjonen er lagt til grunn for arbeidet med lavinntekt og fattigdom i Norge, og benyttes også internasjonalt. Fordelen med lavinntekt som indikator er at dataene er basert på registerdata, og det er derfor enkelt å innhente data på hele befolkningen.

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet har utviklet en nettportal⁶ som gir kommunene enkel tilgang til statistikk om barn som vokser opp i lavinntektshusholdninger. Nettportalen gir statistikk helt ned på kommunenivå, på en rekke indikatorer som blant annet trangboddhet og voksnes yrkestilknytning. Portalen gir mulighet til å sammenligne situasjonen i kommunen med andre kommuner, eller med landet forøvrig.

1.1.2 Mangel på levekårsgoder

Å måle mangel på levekårsgoder kan fungere som en indikator på fattigdom. Eksempel på levekårsgoder kan være å eie vaskemaskin, ha råd til å reise på ferie, mobiltelefon, PC, delta på fritidsaktiviteter eller kunne delta i bursdager med gave. Men det finnes ikke en klar grense for hvor mange levekårsgoder man skal mangle for å regnes som fattig. Det defineres av forskere i den enkelte undersøkelse. Slike undersøkelser må også ta høyde for at mangel på et levekårsgode kan skyldes valg og prioritering. Fordelen med å måle levekårsgoder er at man får direkte informasjon om hvordan familier har det i materiell forstand. Ulempen er at slike undersøkelser er kostbare og avhengig av store utvalg. I undersøkelse av

⁵ <https://helsedirektoratet.no/Lists/Publikasjoner/Attachments/1045/Sosio%C3%B8konomisk%20status%20og%20barn%20og%20unges%20psykologiske%20utvikling%20IS-2412.pdf>

⁶ www.barnefattigdom.no

levekårsgoder kommer det heller ikke frem om folk opplever å ha en god levestandard selv om de mangler levekårsgoder.

1.1.3 Opplevd fattigdom

Selvopplevd fattigdom kan kartlegges gjennom spørreundersøkelser. Ved å spørre befolkningen hvordan de opplever sin økonomiske situasjon får man tilgang til relevant informasjon som kan belyse kunnskapen man har gjennom registerdata. For å kunne måle utvikling av fattigdom må man gjennomføre gjentakende kartlegginger. Det er en utfordring at mange velger å ikke svare på slike undersøkelser, og utvalget som svarer vil trolig ikke være representativt for befolkningen som helhet. Undersøkelser av selvopplevd fattigdom er tid- og kostnadskrevenne, med mindre aktuelle spørsmål kan legges inn i andre undersøkelser. Dette gjøres i Ungdata-undersøkelsen.

1.1.4 Forbruksbaserte fattigdomsmål

Et forbruksbasert fattigdomsmål måler om folk har en inntekt som dekker det som koster å skaffe seg levekårsgoder. Statens institutt for forbruksforskning (SIFO) har utarbeidet et minimumsbudsjett basert på det laveste forbruksnivået som kan aksepteres av befolkningen. Fordelen ved å måle fattigdom mot forbruk er at en fattigdomsgrense kan defineres med utgangspunkt i hva det koster å dekke grunnleggende forbruksbehov. Men heller ikke forbruksbaserte fattigdomsmål tar høyde for at folk kan oppleve gode levekår selv om de ikke har inntekt som dekker ett bestemt forbruk, eller at folk opplever seg fattige selv om de har dekket grunnleggende forbruk.

1.2 Bruk av indikatorer

For å måle utvikling av fattigdom er man avhengig av et indikatorsett som vil være tilgjengelig regelmessig. Vi må basere oss på tilgjengelige data som er så riktige som mulig. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratets indikatorsett basert på lavinntektsmålet sikrer data fra hele befolkningen fordi informasjon innhentes fra registerdata. Data oppdateres jevnlig og gir et godt sammenligningsgrunnlag med andre kommuner, og også sammenligning nasjonalt og internasjonalt.

Evalueringen av Regjeringens strategi *Barn som lever i fattigdom*¹ anbefaler lavinntekt som indikator på fattigdom blant barn i Norge. Ved å benytte lavinntekt som indikator understrekes at fattigdom ikke handler om et eksistensminimum, men om ikke å ha samme levestandard som er vanlig eller til å delta i vanlige aktiviteter.

Kommunen har også tilgang til andre indikatorer som kan bidra til å belyse situasjonen knyttet til barnefattigdom i kommunen. Ungdata-undersøkelsene i Agder gjennomføres hvert tredje år og undersøker blant annet sammenheng mellom sosioøkonomisk status og psykisk helse hos ungdom. Data fra undersøkelsen kan brytes ned til både kommune- og skolenivå. Undersøkelsen gjennomføres på ungdomstrinnet og første trinn i videregående skole, og har derfor ikke fulgt samme befolkning over tid. Neste Ungdata-undersøkelse i Agder planlegges gjennomført i 2019, og vil trolig også inkludere andre og tredje trinn i videregående skole. Dersom man i videre undersøkelser inkluderer både ungdomsskole og videregående skole i undersøkelsen vil man ha to målepunkter på samme individer, og mulighet for å følge utviklingen på samme befolkning over en sentral periode; overgangen mellom ungdomsskole og videregående skole.

Kommunen har også tilgang til data om antall barnefamilier som mottar sosialhjelp, og antall familier som søker redusert foreldrebetaling i barnehage, etter hvert også SFO. Det må likevel tas høyde for at man gjennom disse indikatorene ikke får et komplett bilde av situasjonen i kommunen, men det vil være relevante data i en helhetsvurdering av status. Lavinntektsmålet, risiko for fattigdom, sammen med andre indikatorer som for eksempel Ungdata og familier på sosialhjelp gir oss samlet sett et bredere bilde av situasjonen.

Ingen av metodene og definisjonene av fattigdom vil gi et fasitsvar på hvem og hvor mange som er fattige. Men uavhengig av hvilket fattigdomsmål man benytter så er barnefattigdom et

økende problem. Formålet med å ha en definisjon av fattigdom er å definere hvem man mener samfunnet har et felles ansvar for å hjelpe. Like viktig som å definere hvem og hvor mange som er fattige, er å måle om tiltak virker – og hvem man når med de ulike tiltak og tjenestene.

Samtidig som man ved hjelp av ulike indikatorer følger utviklingen av barnefattigdom i kommunen må man utvikle bedre metoder for å identifisere målgruppa. Den enkelte families situasjon og behov må kartlegges, og tiltak som iverksettes bør evalueres.

2. Tiltak som best kan redusere antallet barn som lever i lavinntektsfamilier

Tiltak mot barnefattigdom har ulik innretting. Tiltak kan være universelle og rettet mot hele befolkningen, eller selektive og rettet mot bestemte målgrupper. Tiltak kan ha målsetting om å bidra til bedre levekår her og nå, eller bidra til bedre levekår på sikt. Kommunen har et stort ansvar for tiltak for å forhindre barnefattigdom, men også statlige føringer har konsekvenser for barn og unge i lavinntektsfamilier. Størrelse og innretting på offentlige velferdsordninger er et eksempel.

Oppfølging av forslagene i NOU 2017:6 Offentlig støtte til barnefamiliene vil kunne få avgjørende betydning for mange lavinntektsfamilier. For eksempel vil økt barnetrygd kunne redusere antall barnefamilier med lav inntekt. En forbedret bostøtte vil gi flere utsatte barnefamilier en stabil og god bosituasjon. De ulike overføringene til barnefamilier må ses i sammenheng for at de skal kunne bidra til å motvirke fattigdom i barnefamilier.

Barn som lever i fattigdom, Rapport om arbeidet med regjeringens strategi 2015-2017, s. 162-163.

Problemstillingene og årsaksforholdene knyttet til lavinntekt og fattigdom er komplekse. Det er avgjørende å legge til rette for strukturelle tiltak som bidrar til at så mange som mulig kommer i inntektsgivende arbeid. Samtidig må det settes inn kompensierende tiltak for å redusere den sosiale ulikheten barn og unge opplever. I saken «*Barn og unge i lavinntektsfamilier i Kristiansand*»⁷ presenteres en bredde av ulike tilbud, tjenester og tiltak fra ulike sektorer i kommunen som er relevante for målgruppa. Med utgangspunkt i lokal og nasjonal kompetanse har kommunen tre sentrale satsingsområder i arbeid rettet mot barn i lavinntektsfamilier:

- *Tilknytning til arbeidsliv*
- *Gode oppvekstvilkår*
- *Sammenhengende tiltak og helhetlig innsats*

2.1 Tilknytning til arbeidsliv

Det viktigste virkemiddelet for å hindre at barn og unge vokser opp i fattigdom, er at foreldre er i arbeid. I tillegg til økonomisk selvstendighet bidrar arbeid til sosial inkludering og styrker foreldre som rollemodeller for egne barn. Arbeid er også i stor grad knyttet til identitet.

Arbeidstilknytning er det satsingsområdet som mest direkte kan bidra til å få familier varig ut av fattigdom.

NAV Kristiansand erfarer at fellesnevneren for tiltak som har best effekt er tett individuell oppfølging. God, systematisk kartlegging er nødvendig for å finne hvilke brukere som har behov for tiltak med tett oppfølging og hva slags innretting tiltaket bør ha. Pågående arbeid med sosialhjelpsanalyse vil også evaluere tiltak og effekt av tiltak. Analysen vil ha et familieperspektiv.

Også for ungdom i lavinntektsfamilier er arbeid et viktig virkemiddel. 63% av barn og unge i lavinntektsfamilier i Kristiansand vokser opp i husholdninger uten yrkestilknyttede voksne. Det kan resultere i at barn og unge vokser opp uten rollemodeller i arbeidslivet og har liten

⁷ <http://opengov.cloudapp.net/Meetings/krs/Agendaltems/Details/15007287>

tilknytning til arbeidslivet selv. Mange av ungdommene mangler den inngangen andre ungdommer kan ha til yrkeslivet: Sommerjobb og helgejobb som skaffes gjennom nettverk. Sommerjobb-prosjektet er et viktig tiltak som introduserer ungdom for arbeidslivet, og som gir støtte og veiledning til ungdom som skal prøve seg i arbeid for første gang.

2.2 Gode oppvekstvilkår

Gode oppvekstvilkår innebærer tiltak som reduserer den sosiale ulikheten barn og unge opplever i hverdagen, og som kan føre til utenforskap og gi negative konsekvenser også på sikt. Gode oppvekstvilkår handler om at barn og unge finner trygghet og støtte hos sine foreldre, at de opplever å mestre skole, har et trygt sted å bo, har utstyr som er vanlig å ha (for eksempel sykkel) og mulighet for å delta i fritidsaktiviteter. Flere sektorer og tjenester i kommunen jobber målrettet med tiltak knyttet til dette.

Agderforskningsrapporten «Et liv jeg ikke valgte – om unge uføre i fire fylker» beskriver hvordan unge uføre i intervjuer snakket mye om egen barndom og oppvekst, og hvordan oppveksten har farget resten av deres liv. Å sikre barn og unge i lavinntektsfamilier gode oppvekstvilkår innebærer familie- og foreldrestyrkende tiltak, som for eksempel foreldreveiledning individuelt eller som kurs. Familie- og foreldrestyrkende tiltak kan ha effekt her og nå, og for barnas fremtidige livssituasjon. En utfordring ved disse tiltakene er å nå målgruppa som trenger det mest. Et eksempel er foreldreveiledningsprogrammet Circle of security (COS). Som et samarbeidsprosjekt har barneverntjenesten og Kirkens ungdomsprosjekt (KUP) gjennomført COS for mødre-gruppe på KUP. Barneverntjenesten har vært kursholder, KUP har rekruttert, stilt med lokaler og frivillige som har vært en trygg base for mødrene. Mødrene har hatt stort utbytte av kurset. Erfaringsmessig vet vi at denne målgruppa i liten grad benytter seg av COS tilbudet som ordinært tilbys ved helsestasjon og familiesenter, men på en alternativ arena hvor de får nødvendig trygghet lykkes man med å få tilbudet ut til en målgruppe som ellers ikke ville benyttet tilbudet.

Evalueringen av regjeringens strategi «*Barn som lever i fattigdom*» konkluderer at det er behov for mer kunnskap om foreldrestøtte og foreldreveiledning til lavinntektsfamilier. Alternative arenaer og rekrutteringsstrategier er relevant i denne sammenhengen.

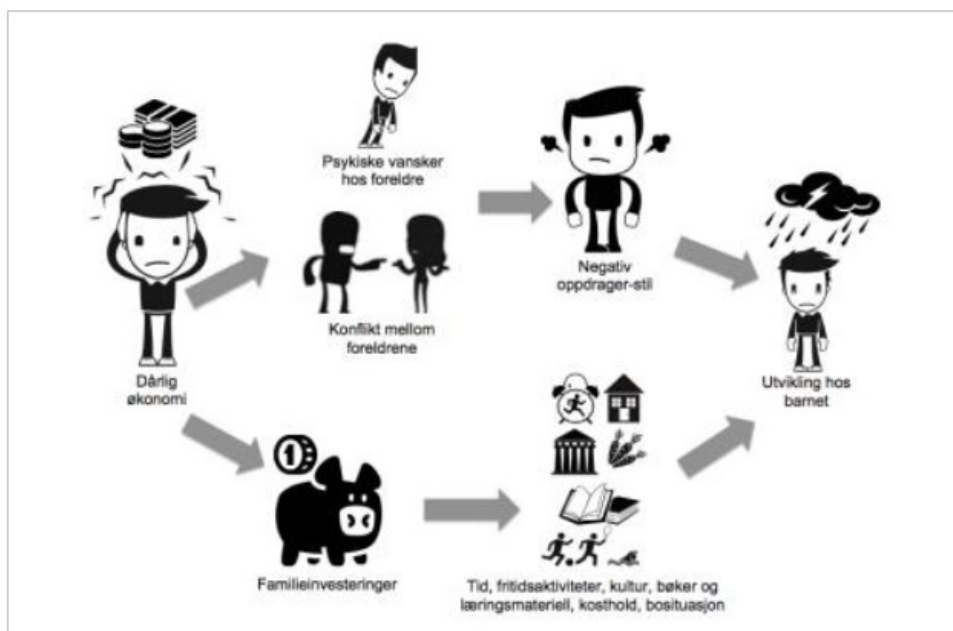
Gjennom satsingen Forskningsbasert Læringsmiljø i Kristiansand (FLiK) jobber barnehager og skoler systematisk for å gi alle barnehagebarn og skoleelever et godt og inkluderende læringsmiljø. Målet er at alle skal oppleve inkluderende læringsmiljøer som gjør at de trives bedre, lærer mer og at det blir mindre mobbing. FLiK er et eksempel på et universelt, strukturelt tiltak som bedrer oppvekstvilkår for alle barn og unge i barnehage og skole, og som kan ha særlig betydning for utsatte barn og unge.

Innsats mot barnefattigdom har i stor grad hatt fokus på kompenserende tiltak til barn og unge, slik som støtte til fritidsdeltakelse, leksehjelp, og lignende. Kompenserende tiltak løfter ikke familiene ut av fattigdomssituasjonen her og nå, men har betydning for livskvalitet og reduserer risiko for utenforskap. Selv om man i liten grad kan måle effekter av enkelttiltakene er det god grunn til å anta at kompenserende tiltakene har positive effekter. Gjennom å redusere ulikhet får barn og unge bedre muligheter, og på den måten har kompenserende tiltak betydning også for fremtiden. Frivillige lag og organisasjoner i kommunen gjør en betydelig innsats feltet, både innenfor fritidsdeltakelse, ferietilbud, nettverk og avlastning.

2.3 Sammenhengende innsats og helhetlige tiltak

Mange barn som vokser opp i lavinntekt opplever flere utfordringer samtidig, og familiene har sammensatte utfordringer som krever innsats fra ulike tjenester og tiltak. Figuren er utviklet av Tormod Bøe⁸ og illustrer hvordan barns utvikling påvirkes og hvor kompleks situasjonen kan være for de mest utsatte familiene.

⁸<https://helsedirektoratet.no/Lists/Publikasjoner/Attachments/1045/Sosio%C3%B8konomisk%20status%20og%20barn%20og%20unges%20psykologiske%20utvikling%20IS-2412.pdf>

Figur 1. Indirekte effekter av dårlig økonomi på barns utvikling via psykososiale mekanismer, gjengitt fra Bøe (2015).

Det kan være ulike årsaker til at familien har dårlig råd. Sosioøkonomiske aspekter spiller inn her, og sammenheng mellom utdanning, arbeidstilknytning, fysisk og psykisk helse, samt etnisitet, migrasjonsstatus og sosial kapital. Figuren illustrer hvordan belastning med dårlig økonomi kan gi eller forsterke psykiske utfordringer og gi økt konfliktnivå hjemme, som igjen kan gi negativ oppdragerstil og som påvirker barns utvikling negativt. Samtidig gir dårlig økonomi mindre muligheter for investeringer som styrker barns oppvekstvilkår, slik som fritidsaktiviteter, kulturopplevelser, bolig. Situasjonen til familien og barnet er kompleks, samtidig som hjelpeapparatet er preget av å være sektorisert og tjenestene ofte spesialisert. Figuren illustrer hvor begrenset effekt man vil oppnå ved å jobbe med kun ett problemområde, for eksempel ved å kun rette innsats mot negativ oppdrager-stil eller kun med kompensierende tiltak for fritidsdeltakelse. Komplekse situasjoner forutsetter at hjelp tilbys på alle områdene, samtidig og helhetlig.

Det er derfor behov for økt kompetanse om barnefattigdom og konsekvensene av dette, økt tverrfaglig fokus og økt fleksibilitet i tjenestene.

Nettopp fordi problemene er vanskelig å dele opp i ansvarsområder må tjenestene strekke seg utover tradisjonelt handlingsrom.

Forskerne som har evaluert regjeringens strategi «*Barn som lever i fattigdom*» påpeker momenter som fremstår som særlig relevante i utviklingen av helhetlige tiltak: Tett oppfølging, myndiggjøring, kompetanse og egnethet blant ansatte, koordinering og samarbeid på tjenestesisden, fokus på helhet – ikke deler.

3. Nye mønstre – trygg oppvekst

«Nye mønstre – trygg oppvekst» er et innovativt utviklingsarbeid og representerer en ny måte å jobbe på i offentlig sektor. Familie- og generasjonsperspektiv på barn og unges levkårsutfordringer, utenforskap, psykisk helse og arbeidstilknytning er ny praksis for kommuner. Prosjektet prøver ut en modell med koordinert tverrfaglig og tverrsektoriell innsats for foreldre og barn i lavinntektsfamilier ved å tilby familiekoordinatorer som koordinerer innsatsen rundt hver familie. Prosjektet har et familie- og generasjonsperspektiv

og retter seg mot alle familiemedlemmer. Prosjektet tilbyr oppfølging over en tidsperiode på 5 år.

FAFO rapporten «Helhetlig tiltak mot barnefattigdom»⁹ påpeker i sin gjennomgang av tiltak mot barnefattigdom i Norge at svært få tiltak går inn under kategorien helhetlig tiltak. Det vil si at flere instanser er inne med en koordinert og omfattende innsats mot hele familien. De fleste tiltakene som ble identifisert viste seg å være rettet direkte mot barna i familier med økonomiske utfordringer, eksempelvis gjennom ferie- eller fritidstilbud, leksehjelp, tilskudd til kjøp av sportsutstyr og aktivitetskort. Tiltakene var i liten grad rettet mot hele familien. *Nye mønstre* er et forsøk på å gjøre noe med nettopp dette ved å tenke helhetlig rundt familiene.

3.1 Status for prosjektsatsingen

Prosjektet har i perioden 2015 – 2017 vært finansiert av Arbeids- og velferdsdirektoratets «Tilskudd mot barnefattigdom i kommunene» og kommunal finansiering. Prosjektet er tverrsektorielt: Helse- og sosialdirektør, oppvekstdirektør og kulturdirektør utgjør styringsgruppe for prosjektet. Virksomhetsledere, tjenesteledere og hovedtillitsvalgt representerer virksomheter i driftsgruppen, og sikrer forankring i de ulike tjenestene. Det er samtidig etablert en bredt sammensatt prosjektgruppe bestående av fagfolk fra ulike deler av helse, sosial, oppvekst- og kulturfeltet. Prosjektgruppen driver utviklingsarbeid gjennom innspill og erfaringer fra feltet og inn til prosjektgruppen – og fra prosjektet og ut i feltet. Tverrsektorielt eierskap og forankring har vært et suksesskriterium for prosjektet.

Prosjektet hadde oppstart høsten 2015. Prosjektleder kartla kommunale og frivillige tilbud, tiltak og tjenester til målgruppa, samt fattigdomssituasjonen i kommunen. Første prosjektperiode handlet om å utvikle metoder og verktøy basert på kunnskapsbasert praksis, samt etablere strukturer for det tverrsektorielle utviklingsarbeidet.

August 2016 startet to familiekoordinatorer arbeidet med familier i målgruppa. Tredje familiekoordinator i gang fra august 2017. Til sammen deltar 90 barn og 39 voksne i prosjektet, totalt 129 personer. Hver familiekoordinator har kapasitet til 10 familier og følger i snitt opp 43 enkeltpersoner hver.

3.2 Mål og metoder i prosjektet

Tradisjonelt er tjenester i stor grad skilt mellom tilbud til barn og tilbud til voksne. I prosjektet *Nye mønstre* ser man helhetlig på barn og foreldres utfordringer, og jobber samtidig og koordinert med innsatser til både voksne og barn. For barn og unge er tidlig innsats sentralt – både tidlig i livet og tidlig med tanke på tid i situasjon med øket risiko.

Effektmål for prosjektet *Nye mønstre* er:

- Flere familier med levekårsutfordringer får koordinerte tjenester
- Færre barn i kommunene vokser opp i lavinntekt
- Mønsteret med negative generasjonsoverføringer er brutt: Barn i familiene som deltar i prosjektet gjennomfører videregående skole innenfor normert tid og er i arbeid som voksne.

Resultatmål for prosjektet *Nye mønstre*:

- Barn, unge og foreldre i deltakerfamiliene opplever bedre fysisk og psykisk helse, og bedre livskvalitet.
- Barna deltar i fritidsaktiviteter og sosiale sammenhenger med andre jevnaldrende.
- Barnas skoleprestasjoner bedres.
- Antall barn og unge i prosjektet som vokser opp i boliger som er trangbodde eller har dårlig standard er redusert. Barna bor i et stabilt miljø over tid.
- Foreldrene er i arbeid eller arbeidsrettet aktivitet.
- Familiens økonomiske situasjon er oversiktlig, forutsigbar og håndterbar.

⁹ <http://www.fafo.no/index.php/nb/zoo-publikasjoner/fafo-rapporter/item/helhetlige-tiltak-mot-barnefattigdom>

Familiekoordinatorer er én kontaktperson for familien inn mot hjelpeapparatet, følger barn og voksne tett opp, og samordner innsatsen rundt hver familie og hvert familiemedlem ved bruk av koordineringsverktøyet Familiens plan. Familiekoordinator skal sikre helhetlig koordinert innsats på tvers av sektorer for alle familiemedlemmer.

Prosjektet har utviklet og benytter kartleggingsverktøy for foreldre og barn, og familiekoordinator sikrer tett oppfølging av barn og unge på arenaer som skole, barnehage, fritid og hjemme, og tett oppfølging av foreldre knyttet til arbeid, arbeidskvalifisering, helse, foreldrerolle, økonomi og hjemmesituasjon.

Familiekoordinator samarbeider med frivillige organisasjoner om oppfølging og hjelp til familier som ønsker det.

Målgruppen for prosjektet er lavinntektsfamilier hvor barna er i risiko for å utvikle helseutfordringer og utenforskap. Familiene rekrutteres gjennom NAV, helsetjeneste, oppfølgingstjeneste, barneverntjeneste, skole, barnehage eller helsestasjon. Det tilstrebes at deltakerfamiliene har ulikt antall familiemedlemmer, ulik etnisitet og ulikt tjenestebehov i det offentlige hjelpeapparatet.

Prosjektet skal gi økt samhandling mellom sektorer i kommunen for å sikre sammenhengende, målrettede tjenester til målgruppen og en effektiv innsats. Gjennom prosjektet skal sektorenes kjennskap til hverandres tjenester og tilbud til målgruppa, også frivillige organisasjoners tilbud, økes. Prosjektet skal bidra til utvikling og etablering av strukturer for tverrsektoriell samhandling i kommunene knyttet til levekårsutsatte barn og unge. Eksempler på dette er samarbeidsmøte NAV, barneverntjeneste og oppfølgingstjeneste og knutepunktfunksjon koordinert av kultursektoren, som skal fungere som bindeledd mellom målgruppa og frivillige organisasjoners tilbud.

Prosjektet er en selektiv forebyggende innsats for en stor gruppe barn og unge med belastninger og høy risiko for å utvikle dårlig helse og selv ha lavinntektsutfordringer som voksne. Prosjektet benytter eksisterende tiltak og tjenester og universelle arenaer i sitt arbeid, men koordinerer innsatsene. Det er utarbeidet et forskningsprosjekt som vil følge opp familiene som deltar gjennom flere år, og senere gjennom uthenting av registerdata. Resultatene fra forskningen vil gi innspill til utvikling av satsningen og arbeidsmetodikk, og gi viktig kunnskap for implementering i kommunens ordinære arbeid med barn og unge i lavinntektsfamilier. Erfaringer fra prosjektet vil utlede nye måter å samhandle om tiltak for utsatte familier på og for samhandling på systemnivå. Modellen med familiekoordinator er tilpasset lokale behov og ressurser, og resultatene som oppnås i prosjektet vil derfor ha gyldighet også i andre kommuner.

Aust-Agder og Vest-Agder fylkeskommune er valgt som programfylker i Helsedirektoratets «Program for folkehelsearbeid i kommunene»¹⁰. *Nye mønstre* er valgt som ett av fire satsingsområder i regionen. 11 kommuner vil delta i satsingen og prøve ut modellen med familiekoordinatorer. Kristiansand har rollen som ledende aktør. Kristiansand kommune vil fortsette utprøvingen, dele erfaringer med samarbeidskommuner og bidra med kompetanse. Samtidig vil økt antall familiekoordinatorer som prøver ut modellen gi viktige bidrag til evalueringen og muligheten til å måle effekter. Sammen med flere samarbeidskommuner fortsetter utviklingsarbeidet for å bedre tjenester til barn og unge i lavinntektsfamilier.

3.3 Foreløpige erfaringer fra prosjektet

I rekrutteringsfasen av prosjektet er over 91 familier foreslått som aktuelle. For å sikre en bred utprøving av metodene har tverrsektorielt inntaksteam prioritert inntak av familier som representerer ulik familiestørrelse, ulik bakgrunn og ulik bydelstilhørighet. Ved økt kapasitet kunne et større antall familier blitt tilbudt koordinert, helhetlig innsats gjennom prosjektet.

¹⁰<http://www.vaf.no/tjenester/samfunns-og-naeringsutvikling/folkehelse/folkehelseprogram/>

De fleste familiene som er foreslått til prosjektet har svært få hjelpere rundt seg, men er blitt fanget opp i en tjeneste som ser behov for mer bistand enn tjenesten selv kan tilby. Noen av familiene har mange hjelpere rundt seg allerede, uten at man har klart å etablere et koordinert, helhetlig hjelpetilbud til familien. Det kan skyldes at den enkelte hjelper har begrenset kunnskap om den totale situasjonen eller at koordineringsansvar ikke er definert.

Familiekoordinatorene erfarer at de bruker mye tid på å bistå familien med håndtering av akutte situasjoner som oppstår. Eksempler er strøm som er stengt, oppsigelse fra bolig, ødelagt vaskemaskin eller situasjoner rundt barnas adferd eller helse. Behovet for praktisk bistand er også stort i flere av familiene. Det kan handle om praktisk å gjennomføre nødvendige anskaffelser, som seng eller ved. Gjennom praktiske oppgaver, hjemmebesøk og oppstarts-kartlegging blir familiekoordinator og familiene godt kjent, og familiekoordinator får raskt et bilde av familiens totale situasjon. Familiekoordinator kommer tett på, og står i oppfølgingen over tid. Det gir en unik innsikt og kunnskap om utfordringsbildet og aktuelle tiltak.

Familiene opplever å ha flere utfordringer samtidig, på ulike arenaer og knyttet til ulike familiemedlemmer. I svært mange av familiene er de voksne i familiene utenfor ordinært arbeid. Noen er i ulike tiltak med arbeidsrettet fokus. At de voksne i familiene står utenfor ordinært arbeidsliv har ulike årsaker, men foreløpig erfarer prosjektet at flere har belastninger knyttet til psykiske helse. Manglende utdanning og kompetanse spiller også inn. Svært mange av familiene har lite nettverk og lite sosial støtte.

De fleste familiene som deltar har inntekter fra offentlige overføringer. Det er en stor utfordring for mange at de ulike ytelsene ikke ses i sammenheng. Økonomien er basert på ulike utbetalingsdatoer gjennom hele måneden, og for noen av familiene er ingen av utbetalingene store nok til å dekke husleie. Trang økonomi og inntekter gjennom flere mindre utbetalinger vanskeliggjør en økonomisk forutsigbarhet. NAVs tilbud om frivillig økonomiforvaltning er et viktig tiltak for familier som trenger praktisk bistand til å håndtere sin økonomi. Familiekoordinatorene erfarer at familier som ønsker det, og som får tilbud om økonomiforvaltning, er svært fornøyd med ordningen. Tiltaket gir økt forutsigbarhet og bidrar til å redusere stress.

I familiekoordinators arbeid med barna i deltakerfamiliene har fritidsdeltakelse og bursdagsfeiring vært en viktig del av oppstart og kontaktetablering. Flere av barna har aldri feiret sin egen bursdag, og har mange drømmer og tanker om hvordan det skal være. Noen mangler utstyr som sykkel og PC. Familiekoordinator jobber tett med apparatet rundt barn og unge, slik som skole og skolehelsetjeneste, fritidsetaten og frivillige organisasjoner. NAV kan bistå med dekning av utstyr, fritidsaktivitet og ferie-aktiviteter.

Prosjektet opplever å ha et godt samarbeid med frivillige organisasjoner i kommunen. Familiekoordinatorene er svært bevisst ressursen i frivillig arbeid, og lykkes godt med å inkludere innsatsen i et helhetlig tilbud til de familiene som ønsker det.

Jeg må bare skrive en liten mail til deg å takke for den grundige og gode jobben du gjør både overfor de frivillige, men også for familien. De frivillige opplever at det kan være utfordrende og vanskelig å vite hva de kan gjøre slik at både mor, men selvfølgelig hovedsakelig barna får det best mulig. Dine kjappe og gode tilbakemeldinger er både oppklarende og inspirerende. Takk!

Epost fra frivillig organisasjon til familiekoordinator

Den tverrsektorielle forankringen av prosjektet gir familiekoordinatorene et bredt handlingsrom. De benytter en bredde av ulike tjenester, tiltak og resurser i sitt arbeid. Dette brede handlingsrommet gir effekter for familiene. Fleksible, tilpassede tjenester – og en tidshorisont som tar høyde for at endringsprosesser er møysommelig og tidkrevende – er god investering i arbeidet mot fattigdom.

4. Oppsummering

Utsatte barn og unge har ofte behov for tiltak fra mer enn en tjeneste. Kommunene har et stort, lovpålagt ansvar for at tjenestene henger sammen. Evalueringen av Regjeringens strategi «*Barn som lever i fattigdom*» fremhever:

Kontinuerlig arbeid for å skape en samhandlingsstruktur i kommunen og felles verdier blant ledelse og ansatte er helt avgjørende for samhandlingen om utsatte barn og unge. Tilføring og bygging av kompetanse på alle nivåer er suksesskriterier.

Utfordringene med fattigdomsproblematikken er for komplekse til at man kan peke på enkelttiltak som løsningen. Nasjonale evalueringer og lokale erfaringer tilsier at videre utviklingsarbeid bør fokusere på helhetlige og koordinerte tjenester, økt kompetanse og fleksibilitet i tjenestene. Ved å benytte tilgjengelig statistikk og sikre breddeperspektiv ved å inkludere andre relevante indikatorer, vil man følge utviklingen på feltet tett. Kommunen skal jobbe kunnskapsbasert og målrettet med tiltaksutvikling, forankret i handlingsplanprogrammet og i kommuneplanen.

«Å vokse opp i fattigdom handler ikke bare om å få muligheten til å være med i fritidsaktiviteter. Det handler også om å få lov til å være et bekymringsløst barn.»
Røde kors: Barn i fattigdom

Punkt 30/18: Innføring av inntektsgradering i SFO fra 01.08.2018

Bilag

Vedtak BYSTYR, 25042018, Sak 49/18, Innføring av inntektsgradering i SFO fra 01.08.2018

Vedtak FORMAN, 11042018, Sak 40/18, Innføring av inntektsgradering i SFO fra 01.08.2018

Notat til Bystyrebehandlingen - innføring av inntektsgradering i SFO

Dato 19. februar 2018
Saksnr.: 201707417-4
Saksbehandler Svein T. Kvernes

Saksgang
Oppvekststyret
Formannskapet
Bystyret

Møtedato
20.03.2018
11.04.2018
25.04.2018

Innføring av inntektsgradering i SFO fra 01.08.2018

Sammendrag

Bystyret vedtok i forbindelse med behandling av Handlingsprogrammet for 2018-2021 at det skal innføres en inntektsgraderingsordning i SFO innenfor en totalramme på 7,150 mill. kr. Vedtaket ble fattet på bakgrunn av egen utredning om flere alternative modeller for inntektsgradering innenfor ulike kostnadsrammer.

Hensikten med ordningen er å bidra til å utjevne sosial ulikhet slik at flere barn får anledning til å delta i SFO-felleskapet uavhengig av foreldres inntekt.

I denne saken fastlegges endelig modell for inntektsgraderingen og saksbehandlingen innenfor rammen Bystyret har bevilget. På bakgrunn av utredningen i denne og tidligere saker anbefales en inntektsgraderingsmodell for barn på 1.-4. trinn i SFO slik:

- Betalingsfritak for husholdningsinntekter under 200.000 kr
- 1000 kr/mnd i foreldrebetaling for inntekter mellom 200- og 300.000 kr
- 1800 kr/mnd i foreldrebetaling for inntekter mellom 300- og 400.000 kr
- 2570 kr/mnd i foreldrebetaling for inntekter mellom 400- og 500.000 kr
- Ingen moderasjon over 500.000 kr.

Ordnningen innføres med virkning fra SFO-året 2018/2019. Det legges opp til aktiv informasjon om ordningen for å sikre at alle som omfattes av ordningen gjøres kjent med den.

Forslag til vedtak

1. Bystyret vedtar inntektsgraderingsordning i samsvar med alternativ 5.1 og anbefalingene i saken forøvrig.
2. Nye betalingssatser innføres og gjøres gjeldende fra 01.08.2018.
3. Saksbehandlingsregler for ordningen vedtas i samsvar med pkt 1- 6 i saken.

Ragnar Evensen
Rådmann

Svein Ove Ueland
Oppvekstdirektør

Vedlegg: Bystyresak 96/17, inntektsgradering i SFO

Bakgrunn for saken

Bystyret vedtok i forbindelse med behandling av Handlingsprogrammet for 2018-2021 at det skal innføres en inntektsgraderingsordning i SFO innenfor en totalramme på 7,150 mill. kr. I tillegg ble det lagt inn 130.000 kr til å dekke administrative kostnader i forbindelse med Servicetorvets saksbehandling. Hensikten med ordningen er å bidra til å utjevne sosial ulikhet slik at flere barn får anledning til å delta i SFO-fellesskapet uavhengig av foreldres inntekt.

Vedtaket i handlingsprogrammet ble fattet på bakgrunn av utredning i sak 96/17 i Bystyret der følgende enstemmige vedtak ble fattet:

- 1. Bystyret mener inntektsgradering i SFO har en sosialt utjevne effekt.*
- 2. Alternativ 5 i saken vil gi best effekt, men øvrige modeller anses også å bidra til sosial utjevning og anses å øke SFO deltakelsen.*
- 3. Inntektsgraderingsordning i SFO vurderes ved rullering av handlingsprogrammet.*

I handlingsprogrammet er det beskrevet at administrasjonen, etter Bystyrets vedtak om rammer og eventuelle føringer for øvrig, kommer tilbake til profilen på graderingsordningen og regelverk for ordningen i egen sak til Bystyret på nyåret. Derfor ble det ikke lagt fram inntektsgraderte betalingssatser i HP

Denne saken skal fastsette det eksakte regelverket rundt ordningen

Hvem ordningen gjelder for

Ordningen foreslås å være aktuell for alle barn på 1.-4. trinn ved ordinær SFO og for 1.-4. trinn ved kompetanseavdelingene på Krossen og Hellemyr.

Det nevnes for øvrig at det kommer en egen sak som omhandler foreldrebetaling i SFO for barn med funksjonshemminger fra 5. trinn og oppover.

Inntektsgraderingsmodell

Gjennom de to sakene det er referert til, er det belyst til sammen 7 ulike inntektsgraderingsmodeller. Dette ble gjort for å belyse ulike profiler og innslagspunkt innenfor ulike økonomiske rammer.

Det er særlig to prinsipielle valg av graderingsprofiler som er aktuelle:

- Tilnærmet lik prosentvis reduksjon på alle innteksgrupper som kommer inn under beløpsgrensen for reduksjon i betaling.
- Fullt betalingsfritak for de laveste inntektene, for øvrig trinnvis reduksjon på innteksgruppene som kommer inn under beløpsgrensen for reduksjon i betaling.

Den politiske behandlingen har vist at det er bred tilslutning til å velge en modell med fullt betalingsfritak for de laveste innteksgruppene og en lik prosentvis gradering på de øvrige innteksgruppene innenfor innslagspunkt. Modell 5 har da vært trukket fram som den beste. Kostnadsrammen for denne modellen er imidlertid 750.000 kr høyere enn rammen Bystyret har bevilget. Det vurderes å være to alternative måter å justere ordningen på for å komme innenfor rammen og beholde fullt fritak for de laveste innteksgruppene:

- Innslagspunktet justeres ned
- Innslagspunktet beholdes, mindre trinnvis moderasjon unntatt de laveste inntektsgrænse.

Tabellen under viser alternativene der rammen er nedjustert (5.1 og 5.2) i forhold til den mest aktuelle modellen fremstilt i tidligere saker.

			Alt. 5	Alt. 5,1	Alt 5,2
Inntekts - nivå:	Familiens samlede skattbare inntekt:	Andel av husholdningene:	SFO sats	SFO sats	SFO sats
1	Mindre enn 100.000 kr	3,1 %	-	-	-
2	Mellom 100.000 og 200.000 kr	3,2 %	-	-	-
3	Mellom 200.000 og 300.000 kr	3,8 %	1 000	1 000	1 000
4	Mellom 300.000 og 400.000 kr	3,7 %	1 500	1 800	1 550
5	Mellom 400.000 og 500.000 kr	2,2 %	2 000	2 570	2 963
6	Over 500.000 kr	84,0 %	2 963	2 963	2 963
	Kostnad/ tapt foreldrebetaling		7 900 000	7 150 000	7 150 000

Modell 5.2 ivaretar hensynet til de laveste inntektsgruppene (under 300.000 kr), men gir høyt sprang mellom inntekter under og over 400.000 kr.

Modell 5.1 ivaretar også hensynet til de laveste inntektsgruppene (under 300.000 kr), men gir i tillegg en mer jevn moderasjon for de øvrige inntektsgruppene.

Alternativ 5.1 vurderes derfor som det beste alternativet.

Hensyn til ulike oppholdstider

Bystyret har tidligere vedtatt betalingssatser for en rekke oppholdstider:

- Hel plass – med og uten leksehjelp
- Henholdsvis 1, 2, 3 eller 4 dager i uken
- Korttidsplass morgen eller ettermiddag
- Delt plass

Hensikten med innteksgraderingsordningen er å bidra til sosial utjevning og gi mulighet for økt deltakelse i SFO som et naturlig fellesskap også for barn fra lavinntektsfamilier. Det vurderes derfor riktig at moderasjonsordningene skal gjelde for hel plass og ikke delte/kortere oppholdstider. Legges også moderasjonsordning på kortere oppholdstider, vil det kunne stimulere til lavere deltakelse i SFO for målgruppen.

I dagens betalingssatser gis det et fratrekk for hel oppholdstid med leksehjelp ut fra at leksehjelpen skal være gratis. Denne moderasjonen vil ikke lengre være nødvendig for de som kommer inn under innteksgraderingen, da moderasjonen også kan anses som betalingsfritak for leksehjelp.

Moderasjonsordningene i seg selv vurderes å være så vesentlige at det ikke anbefales ytterligere moderasjon for leksehjelp.

Søskenmoderasjonen foreslås videreført også på de innteksgraderte satsene. Det innebærer en 15% reduksjon oppå satsene som fremgår av modellen.

På denne bakgrunn foreslås følgende graderingsordning:

	Alt. 5,1
Familiens samlede skattbare inntekt:	SFO sats
Mindre enn 100.000 kr	-
Mellom 100.000 og 200.000 kr	-
Mellom 200.000 og 300.000 kr	1 000
Mellom 300.000 og 400.000 kr	1 800
Mellom 400.000 og 500.000 kr	2 570
Over 500.000 kr	2 963
Kostnad/ tapt foreldrebetaling	7 150 000

I tillegg kommer søskenmoderasjon på 15%.

Regler for saksbehandling

Det legges opp til en tilsvarende søknadsprosedyre og regler som på barnehagefeltet, blant annet for å dokumentere inntekt.

1. Det søkes om reduksjon i foreldrebetalingen for ett skoleår av gangen. Søknaden skal inneholde det siste årets selvangivelse og skattepliktig kapital- eller personinntekt som ikke er forhåndsutfylt. Dersom søker ikke kan legge frem selvangivelse eller ved vesentlig og varig endring i husholdningens inntekt i forhold til siste års selvangivelse, kan søker legge frem annen dokumentasjon for inntekt.
2. Ordningen gjelder for alle barn på 1.-4. trinn på ordinære SFO og for 1.-4. trinn på SFO ved spesialavdelingene på Krossen og Hellemyr.
3. Som en husholdning regnes ektefeller, registrerte partnere og samboere. Som samboere regnes to ugifte personer over 18 år som bor sammen, og som har bodd sammen i et ekteskapslignende forhold i minst 12 av de siste 18 månedene, eller har felles barn. Bor et barn fast hos begge foreldrene, skal foreldrebetalingen beregnes ut fra inntekten til den forelder som har samme folkeregisteradresse som barnet.
4. Bystyret vedtar hvert år gjennom handlingsprogrammet satser for alle oppholdstidskategoriene, samt innslagspunkt for inntektsgradering.
5. Søknadsfrist er 1. juni, tilsvarende som på barnehage. Det kan søkes gjennom hele året, et vedtak om redusert betaling vil gjelde fra måneden etter søknaden er mottatt.
6. Kommunens klagenemnd er klageorgan for ordningen.

Regulering av beløp/innslagspunkt

Det legges ikke opp til at innslagspunktet for inntektsgradering vil bli endret hvert år. Innslagspunktet justeres ved at grensen på ett tidspunkt økes når lønns og prisstigningen til sammen har utgjort en tilstrekkelig stor endring.

Satsene og inntektsgraderingsintervallene vil bli vurdert og vedtatt i Handlingsprogrammet hvert år.

Informasjon om ordningen

Når ordningen er vedtatt, vil det bli utarbeidet informasjonsmateriell og gitt grundig informasjon for å sikre at alle som kommer inn under ordningen søker. Det er særlig viktig å få gitt informasjon til barnehagene for å sikre at førsteklassingene fanges opp.

Ordningen iverksettes med virkning for SFO-året 2018/2019.

Punkt 31/18: Oppvekststyret som legatstyre - regnskap 2017

Kristiansand, 13.03.2018

MØTEINNKALLING TIL OPPVEKSTSTYRET SOM LEGATSTYRE

Dato: 20.03.2018

Kl. 16.30

Sted: Formannskapssalen

Innkalling gjelder bare medlemmer. Varamedlemmer møter etter særskilt innkalling.

Forfall medels snarest til Politisk sekretariat tlf 91 11 96 92.

SAKSKART		
1/18	201800020-31	Godkjenning av protokoll for oppvekststyret som legatstyre
2/18	201604014-19	Legat for etterutdanning av lærere - årsregnskap 2017

Mette Roth
Leder
(sign.)

Dato 13. mars 2018
Saksnr.: 201800020-31
Saksbehandler Lars Erik Brekne Johnsen

Saksgang
Oppvekststyret som Legatstyre

Møtedato
20.03.2018

Godkjenning av protokoll for oppvekststyret som legatstyre

Sammendrag

Skriv sammendrag her.

Forslag til vedtak

[Oppvekststyret som legatstyre godkjenner protokoll av 05.09.17](#)

Skriv inn underskriver.
Skriv inn tittel på underskriver.

Lars Erik Brekne Johnsen
Konsulent

Vedlegg:
Skriv inn vedlegg.

Bakgrunn for saken

PROTOKOLL OPPVEKSTSTYRET SOM LEGATSTYRE

Dato: 05.09.2017
Sted: Gerda Ring/Anna Jensen
Behandlede saker: 2/17 - 2/17
Møtets varighet: Kl. 17.30- 17.40
Møteleder: Helene Bjerke Fredheim(FRP)

Til stede

Torunn Sandvand(V) for
Arve Stokkelien (H)
Morten Leuch Elieson (V)
Helene Bjerke Fredheim (FRP)
Ebbe Boel Pedersen (KRF)
Knut Marius Haugen (SP)
Kenneth Mørk (AP)
Isabelle-Louise Aabel (AP)
Lyder Ovesen (AP)

Forfall

Mette Fimreite Roth (H)

Til stede fra administrasjonen:

Konstituert oppvekstdirektør Svein Ove Ueland
Seniorrådgiver Svein Tore Kvernes

Også til stede:

Sissel France, KOMFUG
Lena Juel, FUB
Jenny Echholt, utdanningsforbundet

**2/17 Oppheving av Legat for etterutdanning av lærere
(ark. nr. SAK1241 A20, 201604014)**

Vedtak:

1. Legatstyret godkjenner at søknad om opphevelse av Legatet for etterutdanning av lærere sendes Lotteri og stiftelsestilsynet.
2. Legatstyret godkjenner at avviklingsstyret består av legatstyrets leder og daglig leder, der daglig leder gis rollen som leder av avviklingsstyret.

(Enst.)

[Lagre]

Dato 9. mars 2018
Saksnr.: 201604014-19
Saksbehandler Ole Petter Ingvaldsen

Saksgang
Oppvekststyret som Legatstyre

Møtedato
20.03.2018

Legat for etterutdanning av lærere - årsregnskap 2017

Sammendrag

Vedlagt følger årsregnskap for Legat for etterutdanning av lærere 2017 med regnskapsrapporter, noter til styret for behandling og påtegning.

Forslag til vedtak

[Legatstyret godkjenner legatets regnskap for 2017](#)

Ole Petter Ingvaldsen
Daglig leder

Tittel på saksbehandler.

Vedlegg:
Legat for etterutdanning av lærere - årsregnskap for 2017

Bakgrunn for saken

Vedlagt følger årsregnskap for Legat for etterutdanning av lærere 2017 med regnskapsrapporter, noter til styret for behandling og påtegning.

Lotteri- og stiftelsestilsynet har i brev datert 5.10.2018 fattet vedtak om å godkjenne legatets søknad om opphevelsen av legatet/stiftelsen. Vedtaket er gjort etter legatstyrets vedtak om oppheving av Legat for etterutdanning av lærere, fattet i møte den 5.9.2018. Styrets begrunnelse for å søke om oppheving er at avkastningen på legatets kapital de siste årene har vært lavere enn de løpende utgiftene til revisjon og avgifter til stiftelsestilsynet. Også i regnskapet for 2017 har legatet et negativt resultat. Resultatet for 2017 var på -2.216 kr.

Legat for etterutdanning av lærere - regnskap 2017

LEGAT FOR ETTERUTDANNING AV LÆRERE
ORG.NR. 977 149 207
REGNSKAP 2017

RESULTATREGNSKAP

For perioden 01.01-31.12.2017

Note

<u>Inntekter:</u>		2017	2016
Renterinntekter		2 339	2 955
<u>Sum inntekter:</u>		2 339	2 955
<u>Kostnader:</u>			
Revisjonshonorar		3 625	3 625
Avgift stiftelsesregisteret		930	870
<u>Sum kostnader:</u>		4 555	4 495
<u>Resultat:</u>	4	<u>-2 216</u>	<u>-1 540</u>
Tilført :			
Bundet kapital			
Fri kapital		-2 216	-1 540

Legat for etterutdanning av lærere - regnskap 2017

LEGAT FOR ETTERUTDANNING AV LÆRERE
ORG.NR. 977 149 207

Balanse pr. 31.12.2017	Note	2017	2016
<u>Eiendeler:</u>			
Kontanter, bankinnskudd	2	301 357	303 573
Sum omløpsmidler		<u>301 357</u>	<u>303 573</u>
Sum eiendeler:		<u>301 357</u>	<u>303 573</u>
<u>Gjeld og egenkapital:</u>			
Bundet kapital 1.1 Tilført		265 784	265 784
Bundet kapital 31.12	4	<u>265 784</u>	<u>265 784</u>
Fri kapital 1.1		37 789	39 329
Tillagt +/- av årets resultat	4	<u>-2 216</u>	<u>-1 540</u>
Fri kapital 31.12		35 573	37 789
Sum egenkapital		<u>301 357</u>	<u>303 573</u>
Langsiktig gjeld		0	0
Kortsiktig gjeld		0	0
Sum gjeld		<u>0</u>	<u>0</u>
Sum egenkapital og gjeld:		<u>301 357</u>	<u>303 573</u>

Kristiansand, 20.03.2018

✘
Mette Fimreite Roth
Leder

✘
Helene Bjerke Fredheim
Nestleder

✘
Arve Stokkelien

✘
Morten Leuch Elieson

✘
Ebbe Boel Pedersen

✘
Knut Marius Haugen

✘
Kenneth Mørk

✘
Lyder Ovesen

✘
Isabelle-Louise Aabel

LEGAT FOR ETTERUTDANNING AV LÆRERE
ORG.NR. 977 149 207

Noter til årsregnskapet for 2017

Noter 1: Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og utarbeidet etter norske regnskapsstandarder samt god regnskapskikk for små foretak.

Eiendeler bestemt til varig eiebruk og er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler inngår i omløpsmidler og er vurdert til virkelig verdi.

Fordringer og kortsiktig gjeld skal være oppgjort i løpet av år 2018. Stiftelsen er ikke skattepliktig for sin virksomhet.

Noter 2: Bankinnskudd

Bankinnskudd utgjør totalt kr. 301 357,- og er plassert i Sparebanken Sør.

Noter 3: Godtgjørelser m.v

Det er ingen ansatte i legatet og derfor ikke tegnet OTP- forsikring. Det er kostnadsført kr. 3 625,- i revisjonshonorar. Det er ikke utbetalt honorar til styret.

Noter 4: Egenkapital:

Bundet fond/urørlig kapital	pr.01.01	kr.	265 784
Bundet fond/urørlig kapital	pr.31.12	kr.	<u>265 784</u>
Fri kapital	pr.01.01	kr.	39 329
Årets resultat			<u>-2 216</u>
Fri kapital	pr.31.12		<u>37 113</u>

LEGAT FOR ETTERUTDANNING AV LÆRERE
ORG.NR. 977 149 207

Årsberetning for 2017

Formål

Renteavkastningen av legatets midler anvendes til etterutdanning av lærere.
Legatet er lokalisert i Kristiansand kommune.

Styresammensetning

Styret består av Oppvektstyret i Kristiansand kommune hvor det er 5 menn og 4 kvinner.

Drift

Forutsetningen om fortsatt drift er tilstede, og årsregnskapet er satt opp under denne forutsetningen.

Arbeidsmiljø

Det er ingen ansatte i legatet og følgelig ikke noe arbeidsmiljø styret skal uttale seg.

Andre forhold

Styret kjenner ikke til noen forhold av viktighet for å bedømme selskapets stilling og resultat som ikke fremgår av regnskapet og balansen med noter
Årsregnskapet gir dermed et rettviseende bilde av selskapets inntjening, likviditet og finansielle stilling

Kristiansand, 20.03.18

✘
Mette Fimreite Roth
Leder

✘
Helene Bjerke Fredheim
Nestleder

✘
Arve Stokkelien

✘
Morten Leuch Elieson

✘
Ebbe Boel Pedersen

✘
Knut Marius Haugen

✘
Kenneth Mørk

✘
Lyder Ovesen

✘
Isabelle-Louise Aabel

Årsoppgjør 2017

34 Diverse legater (2017) - År/Periode 2017 1 - 13

12.02.2018

	Regnskap 2017	Regnskap 2016
Prosjekt: 39030 Legat for etterutdanning av lærere		
112051 Revisjonshonorar	3.625	3.625
119500 Lotteri-og stift.tilsynet, avgifter,gebyr...	930	870
158000 Resultat	-2.216	-1.540
190000 Renter av bankinnskudd	-2.339	-2.955
Sum prosjekt: 39030 Legat for etterutdanning av lærere	0	0
TOTALT	0	0

Arsoppgjør 2017

34 Diverse legater (2017) - År/Periode 2017 1 - 13

12.02.2018

	Regnskap 2017	Regnskap 2016
Prosjekt: 39030 Legat for etterutdanning av lærere		
21020853 +Bank 3000 14 17467- Utd. av lærere	301.358	303.573
25285851 Urørlig kapital	-103.505	-103.505
25285853 Urørlig kapital av Ole T Hansen	-162.279	-162.279
25950001 Akk.overskudd	-35.573	-37.789
Sum prosjekt: 39030 Legat for etterutdanning av lærere	0	0
TOTALT	0	0

SPAREBANKEN SØR

Retur: Sparebanken Sør,
Postboks 200, 4662 KRISTIANSAND

Dato 31.12.2017

Sidenr. 1

00977149207

2844

Org.nr. NO 937894538 Foretaksregisteret

Telefon: 38109200

Legat for etterutdanning av lærere
Epost:
post.regnskapstjenesten@kristiansand.kom
mune.no

Årsoppgave 2017

Denne årsoppgaven er en oversikt over opplysningene banken har gitt skattemyndighetene, etter pålegg i skatteforvaltningsloven. Dette innebærer at det kan være avvik mellom årsoppgavens opplysninger om renter og/eller kontosaldo sammenlignet med kontoutskriften for den enkelte konto. Eventuelt avvik skyldes den skattesmessige behandlingen.

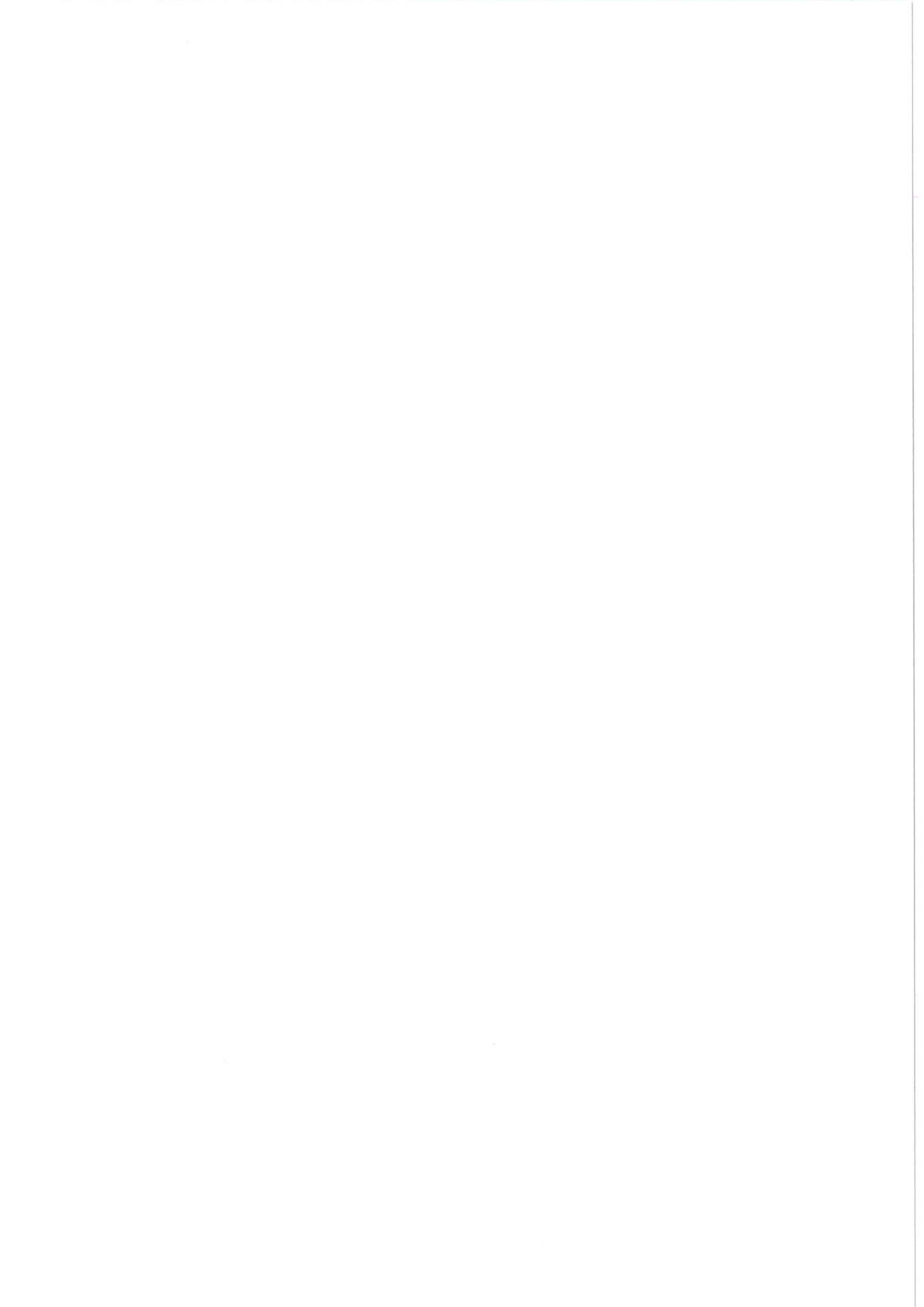
Innskuddskonti

Kontonr.	Kontobetegnelse	Saldo inkl. renter 01.01.2018	Rente- utgifter	Rente- inntekter
3000.1417467	Særvilkårskonto	301.357,63	0,00	2.339,44
Sum innskudd		301.357,63	0,00	2.339,44

Til bruk ved kontroll av ferdigutfylt selvangivelse

Tekst	Beløp	Postnummer i selvangivelsen
Sum renteinntekter	2.339,44	3.1.1
Sum innskudd	301.357,63	4.1.1

Er forfalte renter ikke betalt, fremkommer disse som gjeld.

Ole Petter Ingvaldsen

Fra: Doan VanThao
Sendt: torsdag 15. februar 2018 10.10
Til: Ole Petter Ingvaldsen
Emne: Årsoppgjøret for legat for etterutd. av lærere 2017
Vedlegg: 20180215101454102.pdf

FileUpdateStatus: 0

Hei

Vedlagt årsoppgjøret for legat for etterutd. av lærere 2017

Regnskapet bes å behandle av styret og deretter videresendes til revisjonen

Hvis det har noe så bare ta kontakt.

Med vennlig hilsen

Thao Van Doan

Rådgiver

Øk. Sektoren-Regnskapstjenesten

Konto +47 38 24 35 29 / sentralbord + 47 38 07 50 00

Postmottak@kristiansand.kommune.no

Besøksadresse: Rådhuskvartaler/Rådhusgata 18. Henvendelse i 1.Etg.

